

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

X. An Deus simpliciter sit dicendus Autor peccati?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

militet dixit: Solem dilexi, & Lunam odio habuit quærit S. Aug. l. 1. ad Simpl. q. 2. Respondet: *Vt intelligamus omnium creaturarum artificem esse Deum: omnis a creatura Dei bona est; & homo, in quantum homo est creatura; non in quantum peccator. &c. nec odit in homine, nisi peccatum. Non odit Deus Esau hominem; sed odit Deus Esau peccatorem.*

2. Ratio: Quia quicquid Deus operatur, id volūate operatur; at peccata non vult; ergo nec operatur. Itē si Deus in peccato sit agens principale, homo instrumentum; ergo peccatum foret Dei potius, quam hominis: Et homo iniuste puniretur. Hoc negat Calvinus; Cur? Quia *vix capit id sensus carnis.* Zvinglius ait, *De hoc Deum interroga; ego ei non fui à consiliis.* Denique peccatum consistit in priuatione & defectu: Deus autem non potest in agendo deficere: Calvinus verò putare videtur, quod peccatum consistat in entitate & speciali influxu Dei in illud, qui id effectiue producat.

Dico Ad Calvinum, cum Tert. *Malis culpe, & malis pœne, suum cuique parti definimus autorem: Malorum quidem peccati, diabolum; malorum verò pœna Deū creatorem, qui est mali permissor, quia dominator: non autor, quia non effector.* Proinde præuisa Absolonis mala voluntate placuit vti ad puniendum Dauidem; non tamen dedit voluntatem malam, sed permisit. Ita Aug.

QVÆSTIO X.

An Deus simpliciter sit dicendus Autor peccati?

CALVINVS affirmat Inst. r. c. 18. §. 7. *Etiam*

satis aperte ostendi, Deum vocari omnium eorum Auctorem, quia isti censores volunt otioso tantum eius permisso contingere, vt Achabi tyrannidem, incestum Absolonis, conuicium Semei, apostasiam & idolomaniam decem tribuum, incendia Chaldæorum, parricidium Christi, iudicium iniquum Pilati. &c.

I. IDEM lib. de ar. prad. Negat Deum esse autorem peccatorum.

II. Distinguunt verò sic Calvinista: Deus est autor furtorum, adulteriorum; &c. sed nō tamen peccatorum: Quod opera ea, quatenus procedunt à Deo, non sint peccata; sed quatenus à mala voluntate promanant; quæ propriè est solius hominis, vt bona Dei: 3. Huius causas ferunt quatuor:

1. Quia natura humana est tota corrupta.

2. Quia Deus non vult peccatum, vt culpam; sed vt pœnam præcedentis peccati.

3. Quia Deus habet finem bonum; homo malum.

4. Quia ait Zvinglius, Deo non est polita lex; homini est polita; ideò hominis voluntas transgreditur, non Dei.

AUTOR. Deus nequaquam dici autor peccati potest: At iuxta Calvinistas debet. Quia hisce Deus physice, effectiue, & vt principale agens producit furta, adult. &c. ergo est causa peccati physica, &c. Item qui alium incitat, impellit, necessitat ad peccandum, is moralis est causa & autor primarius: Item, qui vtitur instrumento, est operis eo facti primarius autor: Item qui efficaciter procurat, vt quis peccet, is autor peccati est: Hæc talia facit Deus in peccatoribus, iuxta Calvinistas. Ergo,

Dico Ad I. Calvinus ait, Negatque idem. Disputans contra Catholicam Dei permissionem; Affirmat: Differens contra Libertinos, ex Luthero & Caluino natos, Negat se ipsum

psum in filiis oppugnans.

AD II. Id estugium suis Libertinis negavit Caluinus, vt vanum in epist. ad Rotomagen.

AD III. Non est eodem in opere voluntas Dei bona; hominis ob fines mala. Ideo allata causa sunt vanæ. 1. Quia natura humana non fuit corrupta in Adam, nec angelica in Luciferi; & tamen peccarunt. 2. Quia in iisdem nullum fuit præcedens peccatum. 3. Esto: nihilominus Deus est Caluino causa Intentionis in peccate, quæ ad finem libidinis explendæ consequendum fertur, vt quem fieri Deus decreuit: Vnde mala ea intentio est effectus prædestinationis; proinde & peccatum, quæ tale, est effectus Dei. 4. Id refellit Caluinus, Inst. 3. c. 23. §. 2. *Non fingimus Deum Ex legem.* Rectè: Quia sua ipsi natura & bonitas lex est. Peccata verò aduersantur legi naturæ, hoc est, bonitati Dei. Ideo siue Deus, siue homo eligeret furtum, mendacium. &c. aut vtriusque voluntas foret mala, aut neutra. Hactenus pleraque iuxta Becanum ex Bellar. Porro ex huius fontib⁹ diuinis cetera.

QVÆSTIO XI.

*An DEVS, & an SOLVS sit Autor
omnis peccati?*

ZVINGLIUS, CALVINUS Beza. &c. Verbis difertè negant, apud Bellar. li. 2. c. 2. At facto ipso per alias propositiones affirmant: De quibus supra quæst. 5. 6. 7. 8. ex Caluino, cui Symmysta sui conspirant, apud Bellar. c. 3. Quorum, præsertim Beza in Aphorismis, hæc summa est. 1. Aphor. 18. *Deus per ea, quæ condidit, tanquam per Instrumenta exequitur suo tempore, quicquid ab aeterno decreuit.* 2. Aphor.

19. *Quicquid agit Deus, bonum est. Et discrimen boni & mali in instrumentis duntaxat locum habet.* 3. Aph. 20. *Instrumenta bona bene agunt, Deus quæque per illa: Mala (ex corruptione, non creatione) male semper agunt; ideoque iuste incurrunt in iram Dei: quatenus autem Deus per illa agit, bono Deo peri vel inuita, vel per ignorantiam seruiunt.* 4. Aphor. 22. *Sic autem per illa agit, vt non tantum finat illa agere, nec tantum moderetur euentum, sed etiam Excitet, Impellat, Moneat, Regat, atq; ad id etiam creet vt per illa agat, quod constituit. Quæ omnia sine vlla iniustitia agit.* 5. Aphor. 31. *Agit Deus sui operis respectu; Permittit verò eius operi respectu, quod Mala Instrumenti: sponte peragunt, quatenus Actiua sunt; non, Passiua. Iuste tamen permittit iniusta: quia peccata, vt à Deo Nolente permittuntur, peccata non sunt, sed peccatorum peccata, sed eadem vt à Sathana & malis proficiunt, peccata sunt: quæ quæ talia Deus nunquam permittit, sed vetat.*

AUTOR. Ex his talibustria manifesta euadunt.

1. Deum Sectariorum esse Autorem peccati.

1. Quia Rom. 3. *Non sunt faciendæ mala, vt veniant bona; quod facere Deum volunt; ergo quæ intrinsece mala sunt & ex obiecto, bona facere nequit Intentio, finisque bonus: Cæterò quoniam liceret furari ad elemosynas faciendas. Esto, vitiet intentio mala bonum opus; non tamen malum opus bona iustificat intentio.*

2. Deus est autor intentionis in homine malæ; quia impellit, mouet occultè, cogit voluntatem, vt aiunt, ad peccatum: at hoc nisi mala fiat intentione, peccatum non est: ergo vtriusque idem est autor Deus, & efficaç procurator.

3. Si Deus ad furtum impellit hominem malum, vt instrumentum suum; ergo hoc vult parere sibi, teneaturque